

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) จังหวัดตรัง

Developing reading comprehension skills with a set of exercises titled "Secret Mission of Readers: Breaking Through Key Points" in conjunction with the SQ4R teaching technique for Mathayom 2 students at Thesaban 1 School (Sangkhawit), Trang Province

อัจฉรา เทศข้า^{1*}, รัชฎาพร ในทอน² และ เสนีย์ ชอบงาม³

Atchara Teskum^{1*}, Ratchadaporn Naithon² and Sane Chobngam³

¹ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹ Lecturer, Department of Thai language, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

² นักศึกษาระดับปริญญาตรี, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² Student, Department of Thai language, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

³ อาจารย์, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³ Lecturer, Department of Thai language, Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University.

*Corresponding author, E-mail: ratchadaporn.nai055@hu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน - หลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) จังหวัดตรัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R จำนวน 7 แผน รวม 7 ชั่วโมง 2. ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุด่านใจความสำคัญ” จำนวน 1 เล่ม 3. ชุดแบบฝึกทักษะ ได้แก่ ชุดที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ชุดที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว ชุดที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ 3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญก่อน-หลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 1 ฉบับ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน (ข้อสอบเป็นชุดเดียว) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของชุดแบบ

ฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุผ่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ใช้สูตร E1/E2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญ ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R โดยใช้สูตร t-test แบบ dependent การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ทะลุผ่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.89/84.47 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน-หลังเรียน (ข้อสอบชุดเดียวกัน) เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 1 ฉบับ ข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ชุดแบบฝึกทักษะ , การอ่านจับใจความสำคัญ , เทคนิคการสอนแบบ SQ4R

Abstract

This research aimed to find the efficiency of a set of skill training books, “Secret Mission of the Reader, Breaking through the Main Idea”, combined with the SQ4R teaching technique to achieve the efficiency according to the criterion of 80/80 and to compare the students’ achievement before and after learning by using the set of skill training books, “Secret Mission of the Reader, Breaking through the Main Idea”, combined with the SQ4R teaching technique for Mathayom 2 students at Thesaban 1 School (Sangkhawit), Trang Province. The research instruments used in the research were: 1. 7 lesson plans for the Thai language subject group using the SQ4R teaching technique, totaling 7 hours; 2. A set of skill training books, “Secret Mission of the Reader, Breaking through the Main Idea”, 1 book, and 3 sets of skill training books: Set 1: Reading for main ideas from stories; Set 2: Reading for main ideas from news; and Set 3: Reading for main ideas from articles; 3. A test to measure reading comprehension before and after learning, using the set of skill training books, “Secret Mission of the Reader.” “Passing through the main points” in combination with the SQ4R teaching technique, which is a 20-question, 4-choice multiple-choice test, 1 copy. The scoring is as follows: 1 point for a correct answer and 0 points for an incorrect answer or no answer. (The test is a single set) Data analysis and statistics used to find the efficiency of the skill training set, “Secret Mission of Readers Passing through the Main Points” in combination with the SQ4R teaching technique used the E1/E2 formula. A comparison of the results of reading comprehension achievement in combination with the SQ4R teaching technique used the dependent t-test formula. Calculating the mean ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D) of the Reading Comprehension Achievement Test in combination with the SQ4R teaching technique.

The findings were as follows

1. The skill training set, “Secret Mission of the Reader, Breaking through the Key Points”, together with the SQ4R teaching technique for Mathayom 2 students, has an efficiency of 82.89/84.47, which is higher than the 80/80 criterion.

2. The academic achievement of students who learned by using the pre-test and post-test (the same set of questions) as a 20-question, 4-choice multiple choice test, 1 copy, 1 point per question, totaling 20 points. The post-test score was significantly higher than the pre-test score at the .05 level.

Keywords : Skill practice set , Reading comprehension , SQ4R teaching technique

บทนำ

การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เล็กจนโตมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษาการอ่านเป็นหัวใจในการเรียนการสอนที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ได้ แต่ถ้าอ่านไม่สม่ำเสมอผลที่ตามมา คือ ผู้อ่านต้องใช้เวลารับรู้มากกว่าปกติและจับใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในการถ่ายทอดสิ่งที่อ่านให้ผู้อื่นได้รับรู้ได้ตรงประเด็น จุฬารัตน์ อินทรธุดม (2561, น. 2)

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 56) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิในการอ่านและอ่านอย่างรอบคอบและผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเรื่องที่อ่านต้องอ่านหลาย ๆ เทียว แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วตอบคำถามเหล่านั้นแต่เพียงสั้น ๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ ชุตติมา ยอดตา (2561, น. 2) ที่กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการอ่านในระดับชั้นที่สูงขึ้น เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ก็จะทำให้ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ เพราะการอ่านจับใจความสามารถช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงแก่นเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องและสำหรับผู้เรียนในรายวิชาต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านจับใจความเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นผู้เรียนที่ขาดทักษะในการอ่านจับใจความก็จะไม่สามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2561, น. 111) ให้ความหมายของชุดฝึกว่า ชุดฝึกหรือชุดฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริม สำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียนจะมีชุดฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียนในบางวิชาชุดฝึกปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับทักษิณ คุณพิภาค (2561, น. 29) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนเป็นการทบทวนและฝึกทักษะเพิ่มเติมหลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาไปแล้วเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียนสามารถปฏิบัติจนเกิดความชำนาญและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้นจากการศึกษาผู้วิจัยได้มีโอกาสออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพและได้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) สังกัดเทศบาลนครตรัง จังหวัดตรัง นักเรียนบางส่วนยังขาดความรู้พื้นฐานในเรื่องของการอ่านจับใจความสำคัญ นักเรียนไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องที่

อ่านได้หรืออ่านแล้วนักเรียนไม่สามารถนำความรู้จากเรื่องที่อ่านมาคิดวิเคราะห์ ตีความ แยกแยะประเด็นสำคัญได้ สาเหตุเนื่องมาจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีนิสัยรักการอ่าน

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จึงสนใจนำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาให้ดีขึ้น และจากการสำรวจปัญหาด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าในรายวิชาภาษาไทย จากที่ได้มีการสำรวจให้นักเรียนแบบสอบถาม ประเมินนิสัยรักการอ่านของนักเรียน พบว่า ในหนึ่งเดือนนักเรียนอ่านหนังสือ 1 - 2 ครั้ง หรือแทบไม่อ่านเลย จากนักเรียนทั้งหมด 19 คน คิดเป็นร้อยละ 40 โดยสรุปแล้วนักเรียนที่ไม่อ่านหนังสือ ประมาณ 7 - 8 คน ซึ่งเกินครึ่งห้อง ซึ่งสรุปได้ว่านักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน และจากที่ได้ทดลองให้ทำแบบฝึกทักษะก่อนเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ผลปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจับใจความสำคัญได้

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้การนำชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R จัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R สาธิตการเรียนรู้อ่านภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เข้ามาร่วมใช้ในชุดกิจกรรมแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการอ่านจับใจความให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากขึ้น การอ่านจับใจความสำคัญเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษา ที่การเรียนการสอนต้องการให้ผู้เรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญจากบทความ หนังสือและเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ได้ การที่นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากทักษะนี้เชื่อมโยงกับการทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาต่าง ๆ การเขียนและการคิดวิเคราะห์

แนวทางการแก้ไขปัญหา การจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญและจัดทำแผนจัดการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นใหม่หรือเนื้อหาใหม่โดยอาจนำเสนอด้วยสื่อชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่น่าสนใจเพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ ร่วมด้วย เพราะเทคนิคการสอนแบบ SQ4R จะช่วยปรับปรุงและพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะเป็นวิธีที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและยังเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำแบบฝึกตอบคำถามหลังจากอ่านเนื้อหาจบ มีการจดบันทึก การเล่าถึงเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งฝึกฝนทักษะการเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนั้น การทบทวนในสิ่งที่อ่านก็ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนทุกคนจะได้อ่านโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญและจะมีแบบฝึกหลังการอ่านโดยตอบคำถามจากชุดแบบฝึกทักษะ นักเรียนที่มีผลการอ่านดีขึ้นหรือทำแบบฝึกหลังการอ่านได้ถูกต้อง ได้คะแนนอยู่ในระดับดีขึ้นจะได้คะแนนพิเศษเป็นรางวัลเพื่อเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่าน เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ให้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน - หลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) จังหวัดตรัง

สมมติฐานของการวิจัย

1. ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ที่สร้างขึ้นมี ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

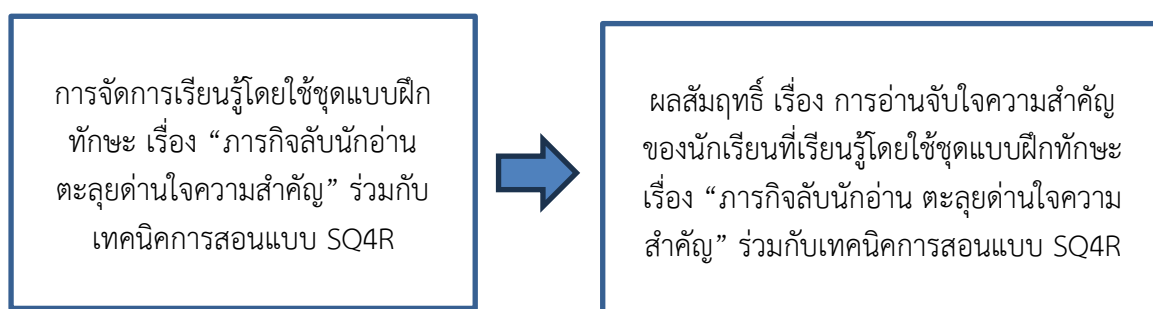
2. หลังการจัดการเรียนรู้ที่เรียนรู้ด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) จังหวัดตรัง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดไว้ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประการ คือ เพื่อหาค่าประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการอ่าน เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ให้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีวิธีการดำเนินวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 92 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) ปีการศึกษา 2567 จำนวน 19 คน ซึ่งได้มาวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R จำนวน 7 แผน รวม 7 ชั่วโมง

แผนชั่วโมงที่ 1 จำนวน 1 ชั่วโมง เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญ

แผนชั่วโมงที่ 2-3 จำนวน 2 ชั่วโมง เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

แผนชั่วโมงที่ 4-5 จำนวน 2 ชั่วโมง เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว

แผนชั่วโมงที่ 6-7 จำนวน 2 ชั่วโมง เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

2. ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลัษณ์การอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” จำนวน 1 เล่ม 3 ชุด แบบฝึกทักษะ ได้แก่

ชุดที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

ชุดที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว

ชุดที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญก่อน-หลังด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลัษณ์การอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 1 ฉบับ กำหนดการให้ค่าคะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน (ข้อสอบเป็นชุดเดียว)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่าน เรื่อง “การกิจลัษณ์การอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์)

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	เกณฑ์มาตรฐาน	E_1 / E_2
คะแนนระหว่างเรียน	1140	945	49.74	82.89	80	82.89
คะแนนสอบหลังเรียน	380	321	16.89	84.47	80	84.47

จากตาราง 1 แสดงว่า คะแนนจากการทดสอบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.89 และคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 84.47 ซึ่งพบว่า ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R ภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเป็น 82.89/84.47

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้

ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ระยะการ จัดการเรียนรู้	Mean	Std.Deviation	df	t-test	P-values
ก่อนเรียน	8.68	1.00	18	-29.10	.000
หลังเรียน	17.11	1.24			

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนก่อน-หลังการได้รับการจัดการเรียนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.68 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 17.11 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.24 และจากการวิเคราะห์ค่าเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน-หลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ปรากฏว่า ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปและอภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาล ๑ (สังขวิทย์) จังหวัดตรัง สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 1 เล่ม 3 ชุดแบบฝึกทักษะ ได้แก่ แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ มีประสิทธิภาพ 82.89/84.47 หมายถึงนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ระหว่างการเรียน ทั้ง 3 ชุดแบบฝึกทักษะ คิดเป็นร้อยละ 49.74 และได้ค่าเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญก่อน-หลังด้วยชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R คิดเป็นร้อยละ 84.47 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การกิจลับนักอ่าน ตะลุยด้านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการและขั้นตอนการสร้างชุดแบบฝึกทักษะ ได้ผ่าน

การตรวจ แนะนำ แก่ไขข้อบกพร่องและประเมินความถูกต้องเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ผ่านการทดลองใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการทำชุดแบบฝึกทักษะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ดีขึ้น เพราะชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ได้มีการเรียงลำดับของเนื้อหาจากง่ายไปยาก เนื้อหาของชุดแบบฝึกทักษะจะเป็นเนื้อหาที่นักเรียนสามารถนำความรู้ ข้อคิดมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้น มีความสนุกสนาน เพลินเพลิน และมีความกระตือรือร้นในการเรียน เพราะระหว่างการจัดการเรียนรู้ได้มีการมีเกม กิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกับการใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” และหากนักเรียนคนไหนสามารถทำชุดแบบฝึกทักษะได้คะแนนเต็มในแต่ละชุดจะมีการบวกคะแนนเพิ่มให้ครั้งละ 1 คะแนน เพื่อเป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวทางการสร้างแบบฝึกทักษะที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ โดยเริ่มศึกษาตั้งแต่เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบชุดฝึกทักษะและดำเนินการสร้างตามหลักการสร้างแบบฝึกทักษะที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา แจ่มตรง (2560, น. 29) กล่าวถึงลักษณะชุดฝึกทักษะที่ดีไว้ว่า ชุดฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะ เปรียบเสมือนผู้ช่วยคนสำคัญทำให้ครูประหยัดเวลาและแรงงานทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามความสามารถมีความมั่นใจในการเรียน ช่วยลดความตึงเครียดเกิดความสนุกสนานในขณะที่เรียน และสอดคล้องกับสุจินดา พัทธภิญโญ (2558, น.57) ได้กล่าวถึงลักษณะชุดฝึกที่ดีไว้ว่า ชุดฝึกจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก มีคำสั่ง และคำอธิบายชัดเจน มีเนื้อหารูปแบบที่น่าสนใจซึ่งจะต้องอาศัยหลักจิตวิทยา เพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่ายในการเรียนและนักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นชุดแบบฝึกทักษะที่ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ได้มีการนำเกมกิจกรรมต่าง ๆ มาปรับใช้ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่สอน ซึ่งประกอบด้วยเกมกิจกรรมมากมาย เช่น กิจกรรม “เกมภาพเล่าเรื่อง” โดยให้นักเรียนดูภาพที่เกี่ยวข้องกับนิทาน แล้วตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคาดเดาเนื้อเรื่องหรือแนวคิดสำคัญของนิทาน เพื่อเป็นการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด ความสนใจและสร้างความกระตือรือร้นในการเรียน กิจกรรม “เกมระเบิดเวลา” โดยมีตัวแทนนักเรียนสามคนออกมายืนหน้าชั้นเรียนและให้เพื่อนที่นั่งร่วมกันใบ้คำศัพท์ที่อยู่หน้าจอ กติกา คือ ห้ามพูดคำศัพท์นั้นออกมาตรง ๆ แต่ให้ใช้วิธีการไปยังไงก็ได้ให้เพื่อนตอบถูก ถ้าหากตอบถูกหมดทุกคำถามจะบวกคะแนนพิเศษให้ฟรีทั้งห้องคนละ 1 คะแนน เพื่อเป็นการเสริมแรงให้กับนักเรียนและยังเรียกสติ สมาธิ สร้างความกระตือรือร้นในการเรียน และกิจกรรมต้นบริหารสมองก่อนเข้าสู่บทเรียน Brain Gym เพลง ตบมือ ตบตัก ตบไหล่ ฯลฯ เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระในลักษณะของกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป เพื่อที่นักเรียนจะได้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายระหว่างเรียน โดยถือว่าสื่อหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีประโยชน์และคุณค่าแตกต่างกัน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ เรื่อง “ภารกิจลับนักอ่าน ตะลุยด่านใจความสำคัญ” ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R สูงกว่าก่อนเรียน เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดทำจัดการการเรียนรู้ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R สามารถช่วยให้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ วิชาภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับธิดา บุษามสาย (2559, น. 78) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า

ก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 14.72$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 4.16) และหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x} = 25.25$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 2.94) โดยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับจินตนา มั่นคง (2560) ได้ศึกษาเรื่องพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบ ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค แผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนหนองตูมวิทยา ปีการศึกษา 2559 อำเภอคลองไทร จังหวัดสุโขทัย จำนวน 30 คน มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมการเรียนรู้ และแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิค แผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการ อ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ t-test แบบ One sample test

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ผู้สอนควรเลือกเนื้อหาการอ่านจับใจความสำคัญที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
2. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรอธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R อย่างละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้แรก เพราะผู้เรียนอาจยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว แต่เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจแล้ว ในแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป ผู้เรียนจะสามารถทำได้เองโดยมีผู้สอนเป็นผู้แนะนำ
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ในขั้นตั้งคำถาม (Question) ผู้สอนอาจมีส่วนร่วมช่วย ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์มากขึ้น
4. ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นบรรยากาศที่ท้าทายด้วยการส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระและในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการเสริมแรงทางบวกผ่านสีหน้า คำพูด หรือนำสื่อต่าง ๆ ที่เรียกความสนใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มีสมาธิและรู้สึกกระตือรือร้นมีความพยายามที่จะทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R ไปพัฒนาทักษะอื่นในรายวิชาภาษาไทย เช่น การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดอื่น ๆ เช่น วิธีสอนโดยใช้เกม วิธีการสอนแบบ 5W1H เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ครูสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา แจ่มตรง. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการผันวรรณยุกต์โดยใช้การใช้แบบฝึกทักษะชั้นประถมศึกษาปีที่5. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินตนา มั่นคง. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับ เทคนิคแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จุฬารัตน์ อินทร์อุดม. (2561). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับพลังคำถาม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ชุตินา ยอดตา. (2561). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทักษิณ คุณพิภาค. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ที่ส่งผลต่อทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ความพึงพอใจต่อการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธิดา บู่สามสาย. (2559). “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2561). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Back ward Desing. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุจินดา พชรปัญญา. (2558). ชุดการสอนซ่อมเสริมคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปรสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.